

*И.К. Ахунбаев атындагы Кыргыз мамлекеттик медициналык академиянын
№2 акушерлик жана гинекология кафедрасы*

***«Жылдызы өчпөйт кыргыздын»
Чыңгыз Айтматовдун чыгармаларын
көркөм окуу***

*«Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик тили жөнүндө» мыйзамынын кабыл алынган
күнүнө карата арналган иш-чара*

*Кыргызстандын залкар уулу,
дүйнөгө аты таанымал белгилүү
жазуучу, коомдук жана
мамлекеттик ишмер Чыңгыз
Айтматов Талас облусуна
караштуу Кара-Буура районундагы
Шекер айылында 1928-жылы 12-
декабрда туулган.*

*The great son of Kyrgyzstan, world-
famous writer, public figure and
statesman Chingiz Aitmatov was born
on December 12, 1928 in the village
of Sheker, Kara-Buura district of
Talas region.*

Басып өткөн жолу

- *Согуш жылдарында Шекер айылында айылдык Кеңештин катчысы, райфинбөлүмдүн агенти,*
- *1953-1956-жж. Кыргыз мал-чарба илимий-изилдөө институтунун эксперименттик фермасында зоотехник,*
- *1958-1960-жж. "Литературный Киргизстан" журналынын редактору,*
- *1960-1965-жж. "Правда" гезитинин өз кабарчысы,*
- *1965-1986-жж. Кыргызстан Кинематографисттер союзунун төрагасы,*
- *1988-1990-жж. "Иностранная литература" журналынын башкы редактору, СССР Президентинин кеңешчиси,*
- *1991-жылдан элчилик кызматта (1991-жылдан Кыргызстандын Бельгия мамлекетиндеги элчиси) болгон.*

The way he walked

- *During the war he worked in the village of Sheker as a secretary of the village council, an agent of the district department,*
- *1953-1956. Zootechnician on the experimental farm of the Kyrgyz Livestock Research Institute,*
- *1958-1960. Editor of the magazine "Literary Kyrgyzstan",*
- *1960-1965. Pravda's own correspondent,*
- *1965-1986. Chairman of the Union of Cinematographers of Kyrgyzstan,*
- *1988-1990 Editor-in-Chief of the magazine "Foreign Literature", Adviser to the President of the USSR,*
- *since 1991 served as Ambassador (Ambassador of Kyrgyzstan to Belgium since 1991).*

Айтматовдун чыгармачылыгы студент кезинде башталган. Анын биринчи аңгемеси "Гезитчи Дзюйдо" деген ат менен 1952-жылы "Киргизстан" альманахында орус тилинде жарыяланган.

Aitmatov's career began as a student. Written in Russian and Kyrgyz, the first story was published in Russian in the 1952 almanac "Kyrgyzstan" under the title "Journalist Judo".

Сыйлыктары, наамдары

- *1963-жыл – Лениндик сыйлык «Повести гор и степей» жыйнагы үчүн*
- *1968-жыл – СССР Мамлекеттик сыйлыгы «Жаныбарым, Гүлсары» повести үчүн;*
- *1983-жыл – «Кылым карытар бир күн» романы үчүн;*
- *1968-жыл – «Кыргыз Эл жазуучусу» наамы;*
- *1976-жыл – Токтогул атындагы мамлекеттик сыйлыгы «Эрте жаздагы турналар» повести үчүн;*
- *1980-жыл – Италиянын эл аралык «Этрурия» сыйлыгы;*
- *1985-жыл – Индиянын Джавархарлар Неру атындагы сыйлык, Дүйнөлүк адабияттын классиктеринин бири катары*
- *1994-жыл – Австрия республикасынын адабият жана искусствосундагы Люксембург королунун «Чоң крест» сыйлыгы;*
- *1994-жыл – Япониянын «Күн чыгыш» сыйлыгы.*
- *2005-жыл – Америкалык «2005-жылдагы адамдын жетишкендиги үчүн» алтын тамгалуу «Ардак белгиси» медалы;*
- *2006-жыл – Түрк дүйнөсүнө кошкон салымы үчүн Эл Аралык Академиясынын «Вектор» алтын медалы;*
- *2008-жыл – Эл Аралык «Түрксой» сыйлыгы;*
- *2008-жыл – Дүйнөлүк кино өнөрүнө кошкон алымы үчүн «Жибек жолу» кинофестивалынын «Алтын Каракөз» сыйлыгы.*

Awards, titles

- *1963 - Lenin Prize "Tale of mountains and steppes" for the collection*
- *1968 - USSR State Prize for the story "Farewell, Gulsary";*
- *1983 - For a novel "A Day A Century Old";*
- *1968 - The title of "Kyrgyz People's Writer";*
- *1976 - Toktogul State Prize for the story "Early Spring Cranes";*
- *1980 - Italian International Etruria Award;*
- *1985 - Jawaharlal Nehru Award of India as one of the classics of world literature*
- *1994 - Literature of the Republic of Austria and Luxembourg in the field of art the King's Grand Cross Award;*
- *1994 - Japan's "Sunrise" Award.*
- *2005 - American Medal "Badge of Honor" for "Human Achievement of 2005";*
- *2006 - Vector Gold Medal of the International Academy for Contribution to the Turkic World;*
- *2008 - International Turksoy Award;*
- *2008 - Altyn Karakoz Award of the Silk Road Film Festival for his contribution to the world cinema.*

100
главных
книг

И ДОЛЬШЕ ВЕКА
ДЛИТСЯ ДЕНЬ

ЧЫНГЫЗ АЙТМАТОВ

И ДОЛЬШЕ ВЕКА
ДЛИТСЯ ДЕНЬ
ЧЫНГЫЗ АЙТМАТОВ

Чынгыз
Айтматов
И дольше
века
длится день
Планик

ЖАМИЙЛА
Ч. Айтматов

ЖАМИЙЛА
Ч. Айтматов

Ж
а
м
и
й
л
а

ЧЫНГЫЗ АЙТМАТОВ

Пегий лес, безущий краем моря

АЙТМАТОВ

«Жамийла» повести

The story «Jamila»

Жазуучу "Обон" повестинин орус тилиндеги вариантын Москвадагы "Новый мир" журналына алып барганда, анын редактору "Джамийла" деп атын оңдоп, анан журналдын 1958-жылдагы №8 санына (3-32-беттер) чыгарган.

When the author took the Russian version of the story "Obon" to the Moscow-based magazine "New World", its editor renamed it "Jamila" and then published it in the 1958 issue №8 (pp. 3-32).

*Француз жазуучусу
Арагон "Жамийла"
повестин
"Дүйнөдөгү
махабат
жөнүндөгү эң сонун
баян" деп атап, ал
тууралуу
макаласын 1959-
жылы апрелде
Парижден басып
чыгарган.*

*The French
writer Aragon
called the story
"Jamila" "the
best love story
in the world"
and published
an article
about it in
April 1959 in
Paris.*

«Саманчынын жолу» повести

The story «Mother Earth»

*Адегенде
кыргыз
тилинде
"Ала-Тоо"
журналынын
1963-жылдын
январь
айындагы
санына
басылган.*

*It was
first
published
in the
Kyrgyz
language
in the
January
1963 issue
of Ala-
Too
magazine.*

*Повесттеги
трагедия тууралуу
кыргыз режиссёру
Геннадий Базаров
1967-жылы
"Кыргызфильм"
киностудиясында
фильм тарткан.*

*Kyrgyz
producer
Gennady
Bazarov
made a film
about the
tragedy in
1967 at the
Kyrgyzfilm
studio.*

and on this land I met the victory

«Делбирим» повести

«The Red Scarf»

*Орусчасы
"Дружба
народов"
журналынын
1961-жылдын
февраль
айындагы
санынын 121-
174-
беттерине
"Топлек мой
в красной
косынке" деген
ат менен
басылат.*

*The Russian
edition of
the
February
1961 issue
of Druzhba
Narodov,
pages 121-
174, is
entitled
«The Red
Scarf»*

ДУЙНО КЕЗГЕН “ДЕЛБИРИМ”

- *1963-жылы режиссёр А.Сахаров “Кыргызфильм” киностудиясында “Ашуу” фильми*
- *1973-жылы Н.Поплавская “Мосфильм” киностудиясында “Мен – Тянь-Шань” фильми*
- *1980-жылы турк режиссёру Атил Йылмыз “Selvi Boylum Al Yazmalım” (“Кызыл жоолук”) деген фильм*
- *2011-жылы “Кызыл жоолук жалжалым” телесериалы Турцияда тартылган*
- *Кыргыз – өзбек «Делбирим» киносу, 2018-жыл*

"DELBIRIM" THROUGHOUT THE WORLD

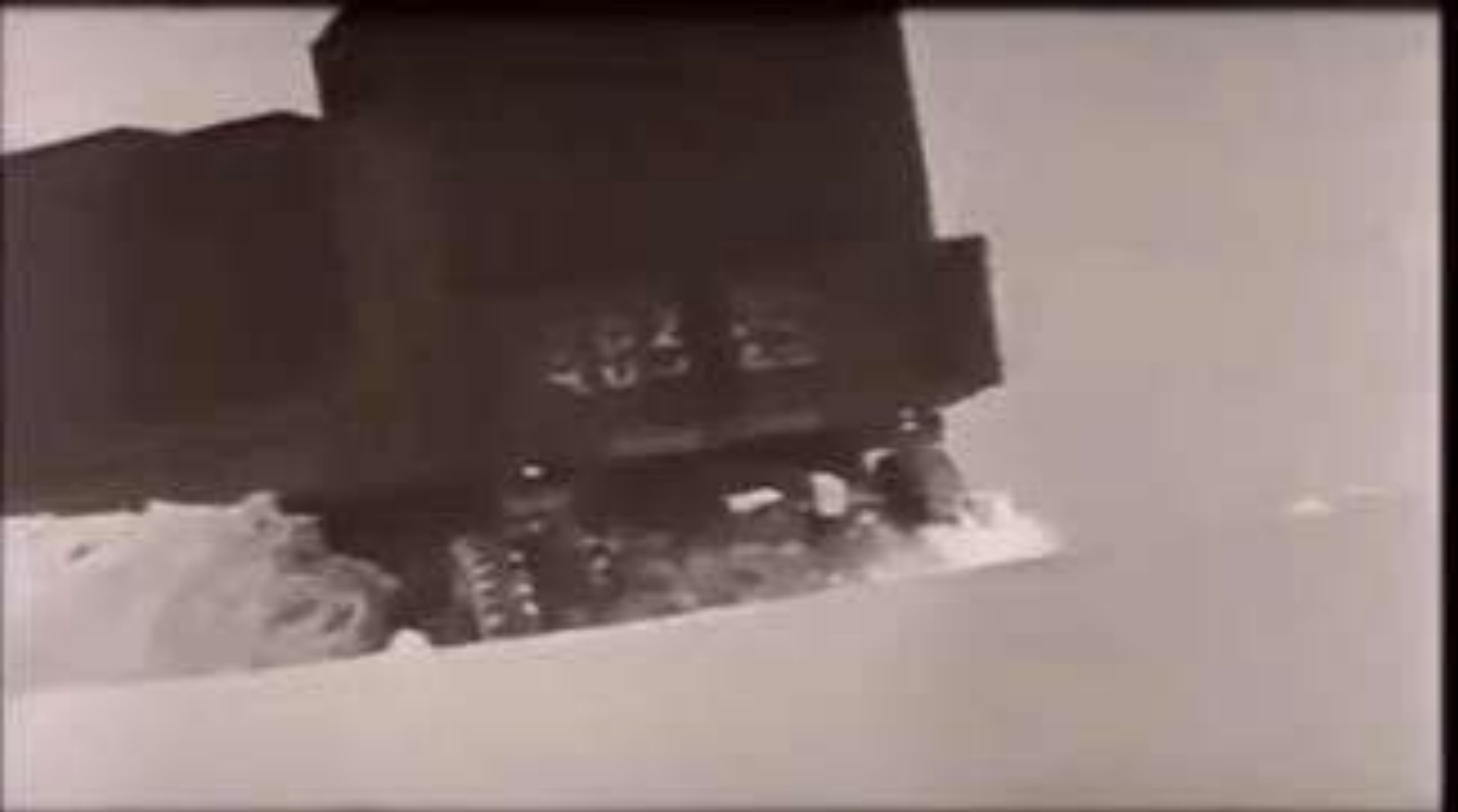
In 1963, the film "Ashuu" was directed by A. Sakharov at the Kyrgyzfilm studio

In 1973, N. Poplavskaya made the film "I am the Tien Shan" at the "Mosfilm" film studio.

1980 Turkish director Atil Yılmaz's film "Selvi Boylum Al Yazmalım" ("Red Scarf")

In 2011, the TV series "Red Scarf" was shot in Turkey

Kyrgyz-Uzbek movie "Delbirim", 2018

КАЛЖАНБАЕВА ЧОЛПОН КАЛЖАНБАЕВНА

*Көңүл
бурганыңызга
чоң ыракмат!*

*Thank you for
your attention!*